

Staro

NATUUR EN
BUITENGEBIED

Projectpla

Baronie Cranendonck

Projectplan GOB-aanvraag

Baronie Cranendonck

december 2022

Rapportnummer: P20220003 V6
Versie: december 2022

In opdracht van: Gemeente Cranendonck

Uitgevoerd door: Staro Natuur en Buitengebied
Lodderdjk 38a
5421 XB Gemert
tel. 0492-450161
Info@starobv.nl
www.starobv.nl

Auteur: 5.1.2.e
5.1.2.e

Inhoud

Projectplan.....	1
Baronie Cranendonck.....	1
Baronie Cranendonck.....	2
Inhoud.....	3
1 Inleiding.....	4
1.1 Aanleiding.....	4
1.2 Doelstelling.....	4
2 Plangebied.....	5
2.1 Ligging.....	5
2.2 Natuurnetwerk.....	5
2.3 Bodem en water.....	8
2.4 Cultuurhistorie.....	9
3 Ambitie.....	10
4 Inrichting en beheer.....	11
4.1 Uitgangspunten.....	11
4.2 Wijziging natuurbeheerplan.....	12
4.3 Inrichting en Beheer.....	14
4.3.1 Kruiden- en faunarijck grasland.....	14
4.3.2 Vochtig hooiland.....	16
4.3.3 Landschapselementen.....	17
4.3.5 Poel.....	20
4.3.6 Wandelpad.....	21
4.3.7 Rasters en vangkralen.....	22
5 Planning.....	23
6 Begroting.....	24
6.1 Subsidie.....	24
6.2 Daadwerkelijke inrichtingskosten.....	25
7 Risico's.....	26
8 Communicatie.....	27
Bijlage 1 Inrichtingsplan.....	28
Bijlage 2 Beplanting.....	29

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

De gemeente Cranendonck werkt aan de ontwikkeling van de Baronie Cranendonck. Binnen het gebied landen verschillende initiatieven. Een van deze initiatieven is een vorm van agrarisch natuurbeheer, uit te voeren door de 5.1.2.e 5.1.2.e. Het initiatief moet een flinke impuls geven aan beleving, natuurontwikkeling en landschapsontwikkeling. De eenheid in beheer dient bij te dragen aan het duurzaam in stand houden van de Baronie als eenheid in een landgoedsetting. De gemeente ziet percelen liefst niet versnipperd worden qua eigendom. Daarom wordt samengewerkt met de 5.1.2.e 5.1.2.e om tot een meer natuurvriendelijk beheer van de percelen te komen die nu nog regulier agrarisch beheerd worden.

5.1.2.e 5.1.2.e heeft een zoogkoeienbedrijf in Soerendonck. Het bedrijf staat voor een volgende stap in de bedrijfsvoering, namelijk het inrichten en beheren van enkele percelen in de Baronie van Cranendonck. Het doel van de familie is het kopen van een perceel noordelijk van de provinciale weg De Kleine Bruggen en een deel te (erf)pachten zuidelijk van deze weg; beide in te zetten voor natuurinclusieve landbouw.

Om een en ander voor te bereiden heeft de familie diverse plannen laten schrijven, onder andere een projectvoorstel t.b.v. de GOB-aanvraag (Groen Ontwikkelfonds Brabant). Tijdens een overleg tussen de gemeente en de 5.1.2.e 5.1.2.e eind september 2021 is geconcludeerd dat door de versnipperde communicatie het plan niet 100% in lijn is met de wensen en ambities van de gemeente. Afsproken is dat de gemeente door Staro (met inbreng van de familie) een inrichtings- en beheerplan laat opstellen dat als gezamenlijk eindplan zal dienen.

1.2 Doelstelling

Het inrichtings- en beheerplan dient als basis voor het maken van verdere afspraken tussen de gemeente en de familie. Het gemeentebestuur zal vervolgens definitieve afspraken en overeenkomsten eventueel bekrachtigen. Het plan dient een dusdanig detailniveau te hebben dat zowel inrichting als beheer geheel duidelijk en handhaafbaar zijn. Het plan dient tevens als onderbouwing voor subsidieaanvragen c.q. subsidieaanvraag (gemeente) en herbeschikking (5.1.2.e 5.1.2.e) bij het GOB. Een onderbouwing van de beoogde wijzigingen in het NNB is daar onderdeel van.

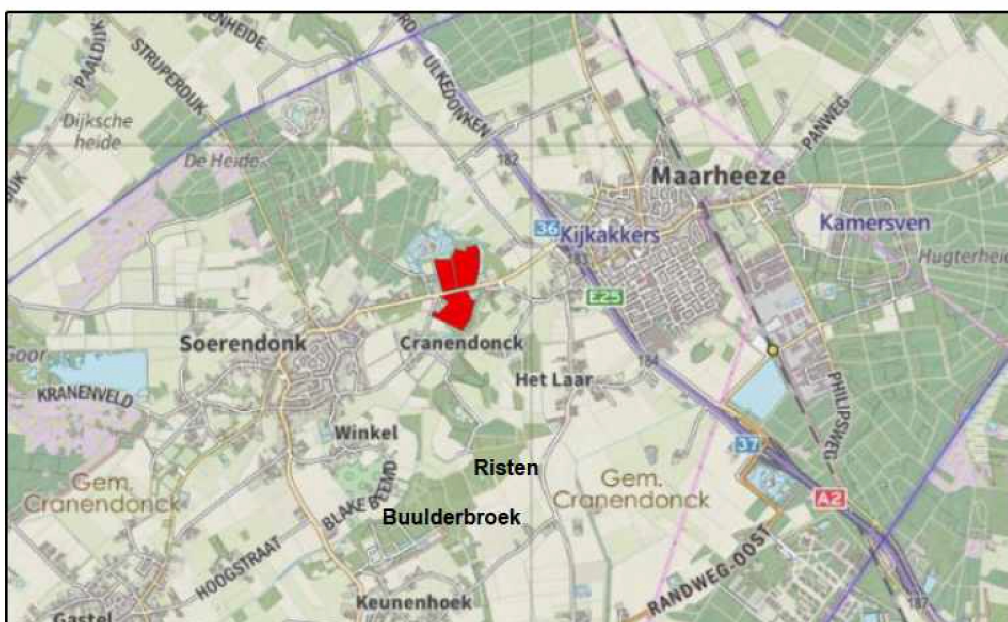
2 Plangebied

2.1 Ligging

Het plangebied ligt in het buitengebied van Soerendonk, tussen de kernen van Soerendonk en Maarheeze in, ten westen van de A2. Het ligt in de gemeente Cranendonck, zie figuur 1. In het oosten grenst het plangebied aan de Bulder Aa.

Het plangebied is eigendom van de gemeente Cranendonck en in gebruik als landbouwgrond, zie figuur 2. De gronden hoorden in het verleden bij een proefboerderij, die haar gronden rondom het huidige kasteel Cranendonck en de ruïne van het oude kasteel had. Via de zichtlijn vanaf de weg Maarheeze – Soerendonk is het kasteel goed te zien en een kenmerkend punt in het landschap (zie figuur 2). Centraal in De Baronie ligt een brink met diverse huizen, de boerderij en een voormalig schoolgebouw dat ook dienst heeft gedaan als gemeentehuis.

De gemeente Cranendonck heeft in dit gebied meer gronden, die beheerd worden als natuur of verpacht zijn als landbouwgrond. De gemeente streeft een eenheid na in beheer en uitstraling als ware het een landgoed. Rond het centrale deel krijgen steeds meer passende en maatschappelijk relevante functies een plaats. Een goed voorbeeld daarvan is de vestiging van Herenboerderij De Grootte Heide tussen de brink en de kom van Soerendonk.

Figuur 1. Ligging plangebied op topografische kaart

2.2 Natuurnetwerk

Het plangebied ligt te midden van het Natuurnetwerk Brabant, zie figuur 3. Kenmerkend en waardevol is de natte natuur rondom de Bulder Aa met natte laagtes en slenken. Het Cranendonckse bos en De Risten is een afwisselend bosgebied met uitgestrekt elzenbroekbos dat deels vanuit cultuurhistorisch oogpunt beheerd wordt als hakhout. Iets zuidelijker nog ligt de natte natuurparel Bulderbroek. Zowel in het Cranendonckse bos, De Risten als in het Bulderbroek hebben de afgelopen jaren hydrologische herstelmaatregelen plaatsgevonden.

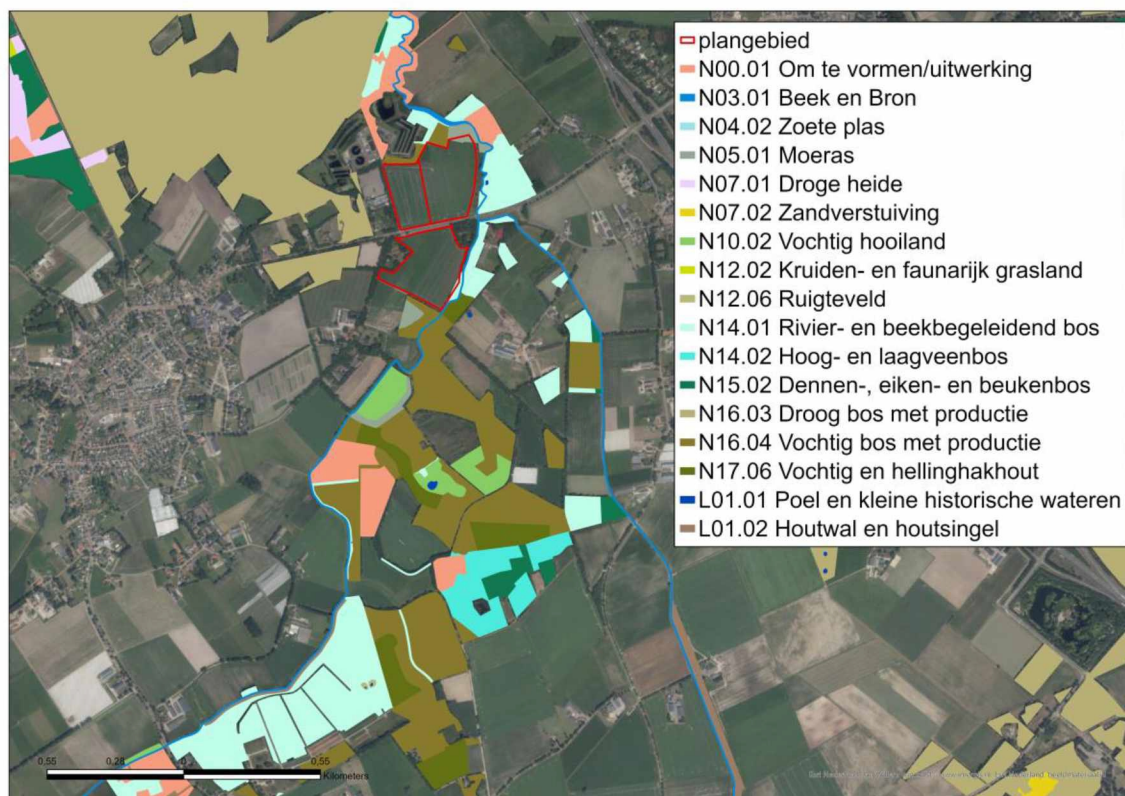

Figuur 2. Luchtfoto met plangebied en zicht (blauwe zone) vanaf De Kleine Bruggen op het Kasteel

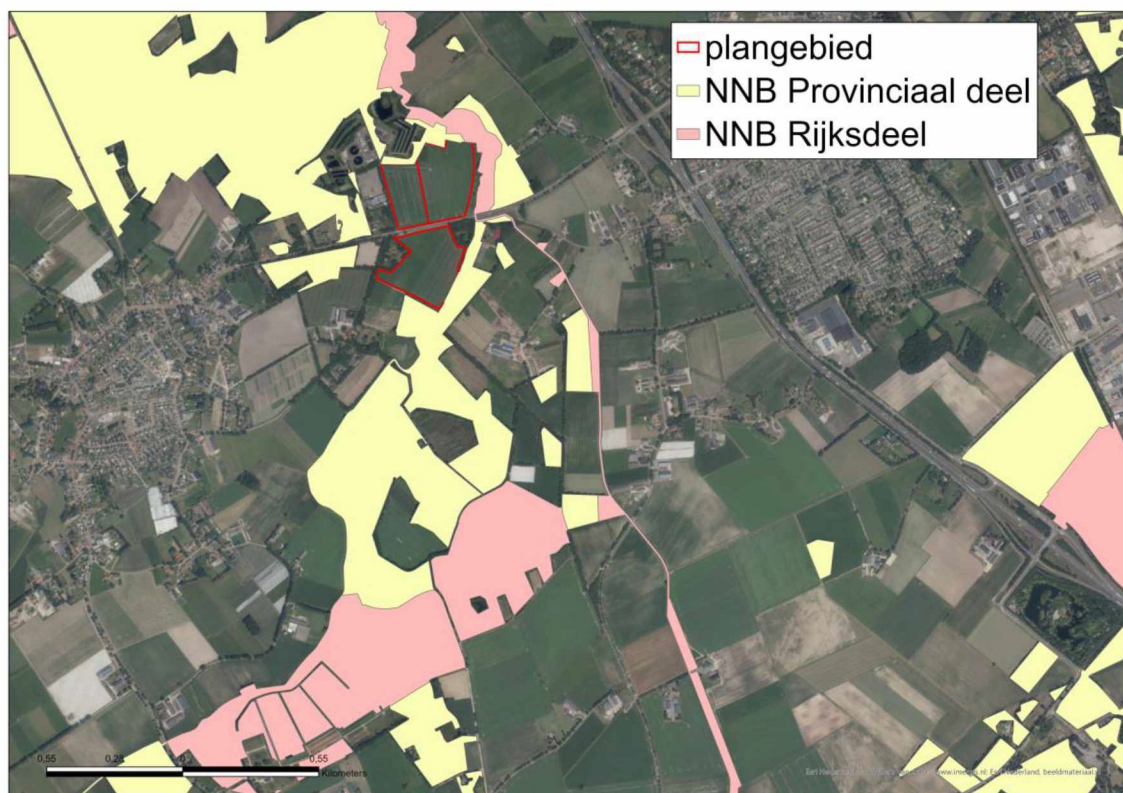
De percelen rond het plangebied die onderdeel zijn van het NNB staan allemaal in het teken van de vochtige omstandigheden rond de Bulder Aa (zie figuur 3). Er is moeras aangewezen, vochtig hooiland, vochtig bos, rivier- en beekbegeleidend bos, hoog- en laagveenbos, poelen en vochtig hakhout. Een groot deel van de percelen die onderdeel zijn van het NNB en zichtbaar in figuur 3, zijn eigendom van de gemeente en worden actief en deskundig beheerd. Bulderbroek is van Brabant Water en wordt door hen beheerd.

Het gebied is cultuurhistorisch waardevol, maar herbergt ook veel beschermde soorten en rode lijstsoorten (zie ook paragraaf 4.2).

Rond het plangebied komt zowel het Rijksdeel van het NNB als het provinciaal deel van het NNB voor (zie figuur 4). Het deel van het plangebied ten noorden van De Kleine Bruggen wordt aan de oostzijde begrensd door Rijksdeel van het NNB. Het zuidelijk deel van het plangebied grenst aan het provinciaal deel. Verder zuidelijk ligt een flink gebied, bestaande uit Bulderbroek en Risten dat wederom Rijksdeel is. Vanaf de weg De Kleine Bruggen volgt het Rijksdeel in een zeer smalle strook de waterloop Boschloop richting de Weeter- en Bulderbergen.

Figuur 3. Natuurbeheertypenkaart

Figuur 4. Kaart Rijksdeel en Provinciaal deel NNB

2.3 Bodem en water

Het plangebied ligt in het dal van de Boulder Aa en grenst aan de beek. Het bodemtype en de waterstanden horen bij deze ligging. De lager gelegen delen van de percelen hebben het bodemtype EZg21; lage enkeerdgrond met grondwatertrap VI. De hoger gelegen delen (westelijk) hebben het type zEZ21; hoge enkeerdgrond met grondwatertrap VII en VIII. De gemiddelde voorjaarsgrondwaterstand (GVG) is dicht bij de beek 60-80cm onder maaiveld en loopt verder van de beek op tot ruim 180cm onder maaiveld. Het grote verschil wordt verklaard doordat het westelijk deel van het noordelijke perceel ruim 1,4 meter hoger ligt dan de zone aan de beek. Op onderstaande figuur 4 is duidelijk te zien hoe de meest lage en natte zone bij de beek gelegen is en waar de hoge koppen in de percelen zitten.

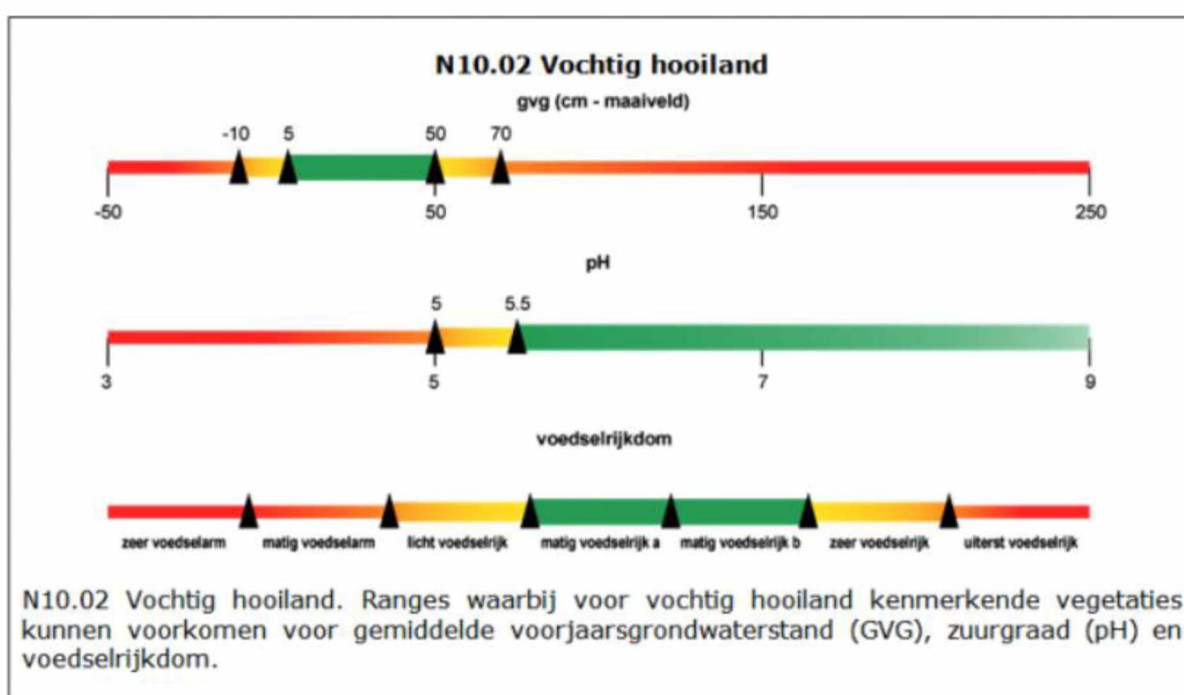

Figuur 5. Uitsnede Algemene Hoogtekaart Nederland (bron: ahnviewer)

De locatie aan de beek en de kwel die dit hier met zich meebrengt, geeft in potentie mogelijkheden voor meer ambitieuze natuurtypen. De mogelijkheden om Vochtig hooiland te

creëren in een kleinschalig landschap lijken op basis van de GVG, de pH en voedselrijkdom aanwezig. De ligging binnen kwelgebied draagt daar in sterke mate aan bij. De GVG ligt in de buurt van de range die voor dit natuurbeheertype wordt opgegeven als stand waarbinnen voor het natuurbeheertype kenmerkende vegetaties voor kunnen komen. De ideale GVG ligt tussen de 5 en 50 centimeter onder maaiveld. Tussen de 50 en de 70 cm wordt als matig geschikt gezien en nog dieper liggende GVG's maken de kans op waardevolle vegetaties onwaarschijnlijk.

Dicht bij de beek zit de GVG zeker binnen de optimale range. Verder van de beek af loopt de bodem enkele decimeters op en de GVG zal daar ook wat dieper liggen. Omdat ten zuiden van de provinciale weg nog beekherstel gaat plaatsvinden, zijn er goede kansen om op termijn nog tot extra vernatting van de zone langs de beek te komen en de invloed van kwel nog verder te versterken.

Figuur 6. Abiotische randvoorwaarden Vochtig hooiland

2.4 Cultuurhistorie

Het gebied is cultuurhistorisch zeer waardevol. Juist grenzend aan het zuidelijk gelegen perceel, liggen de ondergrondse fundamente en resten van Kasteel Cranendonck en het huidige kasteeltje. Rondom de locatie van het oude kasteel, dat strategisch aan de Bulder Aa lag, heeft het landschap zich gevormd. Delen zijn in stand gebleven en delen zijn in de loop der tijd aangepast en gerationaliseerd. Toch ademt het landschap de rijke historie, wat tot uiting komt in de ligging van de beek, de wegenstructuur, de lanen, de hakhoutpercelen, de rabattenstelsels en ontwateringsstructuren. De percelen waar het in dit projectplan om gaat, zijn eigendom van de gemeente en zijn lange tijd gebruikt door een proefboerderij van het Ministerie van LNV.

4 Inrichting en beheer

Het inrichtings- en beheerplan heeft tot doel weer te geven hoe het gebied wordt ingericht en beheerd. De inhoud is onderdeel van de afspraken die tussen de gemeente en de 5.1.2.e 5.1.2.e 5.1.2.e worden gemaakt.

4.1 Uitgangspunten

Aan de inrichting liggen de volgende punten ten grondslag:

- + Gronden worden deels omgezet in natuur en deels ingezet voor natuurinclusieve landbouw, met een ambitieniveau dat past binnen de landschappelijke context en ligging binnen de Baronie met haar recreatieve doelstelling.
- + In het zuidelijk deel moet rekening gehouden worden met toekomstig beekherstel van de Buulder Aa.
- + De percelen mogen slechts extensief begraasd worden.
- + De beplanting dient voornamelijk te bestaan uit vruchtdragende soorten die oogstbaar zijn en zo mogelijk af te zetten via de Herenboeren die elders binnen de Baronie gevestigd zijn. Zo wordt de samenhang binnen het landgoed versterkt.
- + De gemeente vindt het passend bij de Baronie dat er gedurende het groeiseizoen volop (liefst zonder onderbreking) bloemen bloeien binnen de graslanden.
- + Zichtlijnen op het kasteel dienen behouden te blijven.
- + Beplanting wordt op plaatsen geplant waar zich vroeger ook beplanting bevond. In figuur 5 is een historische kaart van 1905 weergegeven waar op deze historische lijnen te zien zijn. Zo wordt het oude landschap hersteld in de context van de huidige tijd.

In het inrichtingsplan zijn drie percelen kruiden- en faunarijk grasland (ondernemend natuurnetwerk) en twee percelen vochtig hooiland (natuurnetwerk) voorzien. Langs het vochtig hooiland loopt een wandelpad dat bestaat uit kort gemaaid gras teneinde het gebied beleefbaar te maken en recreatief te ontsluiten.

Het vochtig hooiland ligt in het oosten dicht tegen de Buulder Aa aan. In het noorden, het meest laaggelegen deel van het plangebied (figuur 4), ligt binnen het vochtig hooiland een poel.

De drie kruiden- en faunarijke graslandpercelen zijn alle drie voorzien van een veekerend raster. Hier zal extensieve begrazing met runderen gaan plaatsvinden. Binnen elk perceel wordt een drinkplek voor vee aangelegd (put geslagen). Binnen de percelen worden enkele lindebomen worden aangeplant; solitair of in groepjes van drie. De bomen worden uitgerasterd zodat ze niet door de runderen beschadigd worden. Naast de lindes worden meerdere vruchtdragende bomen aangeplant in lijnvormige elementen. In totaal worden 170 bomen geplant. Waar ze binnen het kruiden- en faunarijk grasland liggen, worden ze beschermd met een veekerend raster. De bomen worden geplant op locaties waar van oudsher ook begroeiing heeft gestaan teneinde de oorspronkelijke groenstructuur (deels) terug te brengen. De zichtlijn van de weg De Kleine Bruggen op het kasteel blijft gehandhaafd en er is rekening gehouden met de ligging van kabels en leidingen.

Onder de bomenrijen worden vruchtdragende struiken aangeplant om meer gesloten structuren te realiseren. Hierdoor ontstaat schuilgelegenheid voor kleine zoogdieren en broedgelegenheid voor vogels. De bomen en struiken zijn vruchtdragende soorten die vruchten en noten geven die direct geconsumeerd kunnen worden of eventueel verwerkt kunnen worden tot producten als sap of jam.

In Bijlage 1 is het inrichtingsplan op kaart weergegeven in detail weergegeven. In onderstaande figuur 6 is aangegeven waar kruiden- en faunarijk grasland worden gesitueerd.

Figuur 6. Percelen kruiden- en faunarijk grasland (1,2 en 3), vochtig hooiland (4 en 5) en een zone voor beekherstel (arcering/6)

4.2 Wijziging natuurbeheerplan

Om de gewenste inrichting binnen het Natuurbeheerplan in te passen dient het Natuurbeheerplan te worden aangepast. Het is de uitdrukkelijke wens dat de percelen Vochtig hooiland onderdeel gaan uitmaken van het Rijksdeel van het NNB om zodoende de functie van natuur veilig te stellen en de noodzakelijke middelen voor functieverandering, inrichting en beheer beschikbaar te krijgen. Het betreft de percelen 4, 5 en 6 op bovenstaande figuur 6. In onderstaande tabel is de gewenste situatie weergegeven.

Perceel	NNB / ONNB	Rijks / provinciaal	Toekomstig eigendom	Bijzonderheden
1	ONNB	Provinciaal	5.1.2.e	-
2	ONNB	Provinciaal	5.1.2.e	-
3	ONNB	Provinciaal	Gemeente; Erfpacht aan 5.1.2.e 5.1.2.e	-
4	NNB	Rijks	5.1.2.e	-
5	NNB	Rijks	Gemeente; Erfpacht aan 5.1.2.e 5.1.2.e met onvoorwaardelijke medewerking aan beekherstel als voorwaarde	Reservering beekherstel

Tabel 1. Gewenste opname terreindelen in NNB en toekomstige eigendomssituatie / vruchtgebruik

De redenen om het vochtig hooiland als Rijksdeel op te nemen in het NNB zijn:

- + Het plangebied grenst in het noordelijke deel direct aan reeds bestaand Rijksdeel. Dit gedeelte Rijksdeel volgt de Bulder Aa stroomafwaarts tot deze zich met de Strijper Aa (ook Rijksdeel) samenvoegt en verder gaat als de Grote Aa en later de Kleine Dommel (beide Rijksdeel). Om ter hoogte van het noordelijk deel de overzijde van de beek mee te nemen in het Rijksdeel lijkt dus logisch. Opvallend is dat ten zuiden van de weg De Kleine Bruggen het Rijksdeel niet langer de Bulder Aa volgt, maar de sloot de Boschloop. Die keuze lijkt arbitrair omdat dit uiteindelijk uitkomt bij het droge gebied de Weeter- en Bulderbergen. Zou de Bulder Aa gevolgd zijn, dan zou het Rijksdeel aansluiten op de Natuur Natuurparel Bulder Broek die eveneens Rijksdeel is (zie figuur 4). Dit in ogenschouw nemende en de aansluiting op het Rijksdeel ten noorden van De Kleine Bruggen, zou het logisch zijn het vochtig hooiland ten zuiden van de weg ook als Rijksdeel aan te wijzen.
- + De Baronie, samen met het Cranendonckse bos, De Risten en Bulderbroek een gebied dat belangrijk is voor veel soorten die gebonden zijn aan vochtige natuurtypen. Een korte analyse van de NDFF toont het voorkomen van o.a. de volgende relevante soorten: Alpenwatersalamander, bastaardkikker, bruine kikker, gewone pad, poelkikker, grote vos, grote weerschijnvlinder, kleine ijsvogelvlinder, bosbeekjuffer, gevlekte glanslibel, vermiljoenkever, hazelworm, beemd kroon, bevertjes, bolderik, moerashertshooi, rapunzelklokje, waterlepeltje, blauwborst, boerenzwaluw, boomvalk, bosrietzanger, dodaars, gele kwikstaart, grote gele kwikstaart, grote karekiet, houtsnip, kleine karekiet, koekoek, krakeend, kramsvogel, kuifeend, matkop, rietzanger, spreeuw, sprinkhaanzanger, watersnip, wielewaal, wilde zwaan, wulp, bever, bunzing, waterspitsmuis, gewone dwergvleermuis en laatvlieger
- + De resten van de kasteelfundering van Kasteel Cranendonck zijn aangewezen als Rijksmonument. Het landschap voert nog terug op de tijd voor de vernietiging van het kasteel door de Fransen. De gemeente doet veel moeite om de samenhang in het landschap te behouden en te herstellen. Een aanwijzing van het NNB-deel als Rijksdeel zou de gewenste samenhang onderstrepen en ondersteunen.
- + De gemeente en het waterschap werken binnen het beekdal van de Bulder Aa aan hydrologisch herstel. Er is een flinke slag geslagen met de verdieping van de grondwaterwinning in het Bulderbroek. Ook de hydrologische herstelmaatregelen in het Cranendonckse bos en het beekherstel stroomafwaarts van De Kleine Bruggen hebben effect op de waterhuishouding en dragen er aan bij dat de grondwaterstanden stijgen en de invloed van kwel op de vegetatie groter wordt. Het is de verwachting dat dit bijdraagt aan het realiseren van waardevolle vegetaties.
- + De kwaliteit van het beheer wordt duurzaam vastgelegd in een kwalitatieve overeenkomst tussen de gemeente en de familie Van Lievenooogen. Beiden streven een hoge kwaliteit na en worden begeleid door ervaren natuurbeheerders.
- + Het is de bedoeling dat er nog beekherstel plaatsvindt in het gebied ten zuiden van De Kleine Bruggen (stroomopwaarts). Bij de uitwerking van deze plannen kan nog extra aandacht worden besteed aan het optimaliseren van de hydrologische randvoorwaarden van het vochtig hooiland in het zuidelijk deel van het plangebied.
- + De gemiddelde voorjaarsgrondwaterstand ligt met name het dichtst bij de beek binnen de range die de ontwikkeling van vochtig hooiland mogelijk maakt. Tijdens het beekherstel van de Bulder Aa kan dit nog worden geoptimaliseerd door het peil te verhogen, of, als dit niet mogelijk of voldoende blijkt, de bouwvoor (gedeeltelijk) af te graven. Door beëindiging van het traditioneel landbouwkundig gebruik waarbij gebruik werd gemaakt

van berekening, verwachten we een extra grondwaterstijging in de hogere koppen en dus langer nalevering van water aan de lager gelegen delen en de beek.

- + De mogelijkheden om het peil van de Buulder A in het zuidelijk deel te verhogen zijn groot omdat net noordelijk van De Kleine Bruggen een stuw in de Buulder Aa staat.

4.3 Inrichting en Beheer

Het inrichtingsplan bestaat uit meerdere terreintypen/beheeronderdelen:

- + Kruiden- en faunarijk grasland
- + Vochtig hooiland
- + Bomen(rijen)
- + Struweel
- + Poel
- + Wandelpad
- + Raster en vangkraal

In deze paragraaf worden specificaties en beheermaatregelen, wensen en eisen besproken ten aanzien van bovengenoemde onderdelen.

Enkele algemene voorwaarden die voor het beheer gelden zijn:

- + Er mogen geen verdrogende maatregelen genomen worden. Draineren is niet toegestaan, aanpassingen sloten, greppels en duikers is niet toegestaan.
- + Te allen tijde dient medewerking verleent te worden aan anti-verdrogingsmaatregelen/ vernattingsmaatregelen.
- + Zonder schriftelijke toestemming mag er niet gefreesd of geploegd worden.
- + Zonder schriftelijke toestemming mogen bomen en struiken rond het perceel niet gesnoeid of gekapt worden.
- + Er dient altijd rekening gehouden te worden volgens de Wet natuurbescherming en de daarin verwoorde zorgplicht.

4.3.1 Kruiden- en faunarijk grasland

Binnen het inrichtingsplan is in totaal ca. 11,3 ha kruiden- en faunarijk grasland voorzien. Het is het doel dit allemaal onder te brengen onder 'Ondememend Natuurnetwerk Brabant' Dit kruiden- en faunarijk grasland heeft een gevarieerde structuur. Er is een afwisseling van kortere en langere vegetatie, ruigere delen en delen met een open vegetatiestructuur. Ook is er een afwisseling van grassen en kruiden.

Eisen

- + Grasachtigen (monocotylen) mogen dominant zijn, maar kruiden (dicotylen) en mossen hebben een oppervlakteaandeel van tenminste 20%
- + Er is minimaal 5% en maximaal 20% hoog struweel (incl. braam-, gagel- en bremstruweel) aanwezig (hierbij mogen wat de gemeente betreft de lijnvormige elementen met vruchtdragende bomen en struiken worden meegeteld en kan het hiertoe beperkt blijven).
- + Er zijn minimaal 1% en maximaal 5% solitaire bomen en kleine bosjes hoger dan 5m aanwezig. (hierbij mogen wat de gemeente betreft de lijnvormige elementen met vruchtdragende bomen en struiken worden meegeteld en kan het hiertoe beperkt blijven).

In figuur 6 zijn de drie percelen kruiden- en faunarijk grasland (incl. landschapselementen) met zwarte cijfers aangeduid.

1. 3,4 ha
2. 3,3 ha
3. 4,6 ha

Inrichting

Om tot de gewenste ontwikkeling van het kruiden- en faunarijk grasland te komen, worden inrichtingsmaatregelen getroffen.

- + Op de locaties wordt in het eerste najaar van herinrichting Italiaans raaigras ingezaaid. De percelen die reeds grasland zijn, blijven behouden. In de twee jaar daarna wordt het gras gemaaid en als voedergras afgevoerd.
- + Het jaar daarna wordt de graszode ondiep geploegd en zal een kruidenrijk mengsel worden ingezaaid. Dit zal naar verwachting in het najaar van 2024 plaatsvinden. Deze werkgang valt na het moment dat de inrichting administratief is afgehandeld.

Beheermaatregelen

Het kruiden- en faunarijk grasland wordt begraasd en eventueel gemaaid en bemest volgens de volgende eisen:

- + Extensieve begrazing met runderen:
 - o Maximaal 5 GVE¹ op enig moment in perceel 1
 - o Maximaal 5 GVE¹ op enig moment in perceel 2
 - o Maximaal 6 GVE¹ op enig moment in perceel 3
- + Maximaal 1x per 2 jaar bemesten met maximaal 20 ton/ha ruige stalmest / bokashi (geen kunstmest of drijfmest). Bemesting vindt uitsluitend plaats in de periode 1 februari t/m 14 maart.
- + Geen chemische bestrijdingsmiddelen (herbiciden en insecticiden) toepassen.
- + Runderen worden niet ontwormd. Noodzakelijke medische zorg runderen is vanzelfsprekend toegestaan.
- + Beregenen percelen is niet toegestaan.
- + Minimaal 1x per jaar en maximaal 3 keer per jaar maaien en afvoeren volgens de volgende maaieisen: per maaibeurt in enig perceel wordt maximaal 50% van de oppervlakte gemaaid en tussen de maaibeurten zit een periode van minimaal 6 weken. Er wordt dus maximaal 3 keer 50% van de oppervlakte gemaaid. Het is dus niet zo dat ieder deel 3 keer gemaaid kan worden.

Er wordt gemaaid met een lage rijsnelheid (max. 6km/h). Er wordt gemaaid op een hoogte van 8cm. Het niet gemaaid deel wordt de volgende maaibeurt nadrukkelijk wel gemaaid. Het verdient aanbeveling om een ecooloog bijzondere soorten te laten markeren en direct daaromheen niet te maaien. Het maaisel blijft na de maaibeurt minimaal 3 dagen liggen zodat het aanwezige zaad hieruit kan vallen. Het maaisel wordt na 3 dagen afgevoerd uit het terrein. Er dient zo min mogelijk insporing (maximaal 5cm) plaats te vinden. (terrein alleen met machines betreden bij droge terreinomstandigheden).

¹ Met een GVE wordt in dit geval een rund bedoeld. Kalveren (0-1jaar) tellen voor 0,25 GVE, pinken en vaarzen (1-2jaar) tellen voor 0,5 GVE. Runderen ouder dan 2 jaar tellen voor 1 GVE.

4.3.2 Vochtig hooiland

In het ontwerp is in totaal ca. 4,8 ha vochtig hooiland voorzien. Het is het doel dit allemaal onder te brengen onder het Natuurnetwerk en wel het Rijksdeel. Grote delen van de Buulder Aa zijn eveneens Rijksdeel, dus dat zou goed aansluiten. Het zuidelijke deel vochtig hooiland dat op de inrichtingskaart (Bijlage 1) is gearceerd kan voorlopig aangeduid worden als Zoekgebied beekbegeleidende natuur om flexibiliteit in te bouwen voor het voorziene beekherstelproject. In de visie van de gemeente kan het ook dan vochtig hooiland blijven, met eventueel verlaagd maaiveld.

In figuur 6 zijn de percelen vochtig hooiland met rode cijfers aangeduid.

4. 2,8 ha

5. 2,0 ha

Eisen

- + Het vochtig hooiland bestaat voor minimaal 60% uit een korte gesloten graslandvegetatie
- + Er is minimaal 5% en maximaal 20% hoge (>5m) (overjarige) vegetatie aanwezig

Inrichting

Teneinde de voedingstoestand wat te verlagen en vooral de kwel beter bereikbaar te maken voor de vegetatie, wordt gemiddeld 20 cm van de bouwvoor afgegraven. Daar waar leidingen liggen wordt niet afgegraven, waar landschapselementen komen wordt het afgraven (deels) beperkt. Hiermee komt de GVG (gemiddeld) ruim binnen de range waarbinnen voor vochtig hooiland kenmerkende vegetaties verwacht mogen worden. De afgegraven grond wordt in een laag van maximaal 9 cm verwerkt op de naastgelegen gronden. De grond van perceel 4 gaat naar 1 en 2, de grond van perceel 5 gaat naar 3. Na verwijdering van de toplaag, zal maaisel worden opgebracht dat wordt gewonnen in een zo nabij mogelijk gelegen goed ontwikkeld vochtig hooiland.

Beheermaatregelen

Het beheer van het vochtig hooiland richt zich op een optimale botanische ontwikkeling. Begrazing en bemesting past hier nadrukkelijk niet bij. Het beheer zal enkel bestaan uit het maaien en afvoeren (hooien) van de vegetatie. Het maaien gebeurt afhankelijk van de vegetatieontwikkeling een of twee keer per jaar. De eerste maaibeurt wordt gepland in de tweede helft van juni tot eerste helft van juli. De tweede maaibeurt vindt plaats in september. Op de lange termijn, wanneer de productie van droge stof onder de 4 ton per hectare zakt, kan mogelijk in overleg overgestapt worden op jaarlijks één maaibeurt. Deze kan dan in augustus plaatsvinden.

Tijdens het maaien wordt steeds 25% van de oppervlakte niet gemaaid en er wordt richting het niet gemaaide gedeelte van het perceel gemaaid met een lage rijsnelheid (max. 6km/h). Er wordt gemaaid op een hoogte van 8cm. Het niet gemaaide deel wordt de volgende maaibeurt nadrukkelijk wel gemaaid. Hierbij dient de Wet natuurbescherming in acht te worden genomen. Het verdient de aanbeveling om een ecooloog bijzondere soorten te laten markeren en direct daaromheen niet te maaien. Het maaisel blijft na de maaibeurt minimaal 3 dagen liggen zodat het aanwezige zaad hieruit kan vallen. Het maaisel wordt na 3 dagen afgevoerd uit het terrein. Er dient zo min mogelijk insporing plaats te vinden. Deze is maximaal 5cm (terrein alleen met machines betreden bij gunstige terreinomstandigheden (droog)).

4.3.3 Landschapselementen

Bomen

Specificaties van boomsoorten die geplant worden en de bijbehorende maten zijn weergegeven in tabel 2. In het ontwerp zijn solitaire lindes en kleine groepjes lindes weergegeven. De overige bomen staan in rijen. Elke rij bestaat uit slechts één boomsoort. Specificaties zijn weergegeven in bijlage 2.

	ned. Naam	lat. Naam	aantal	minimale maat	type	plantafstand (m)
bomen	tamme kastanje	Castanea sativa	27	14-16	boom met kluit	6
	gewone walnoot	Juglans regia	39	14-16	boom met kluit	6
	appel	Malus domestica	37	14-16	boom met kluit	6
	zoete kers	Prunus avium	30	14-16	boom met kluit	6
	gewone peer	Pyrus communis	28	14-16	boom met kluit	6
	winterlinde	Tilia cordata	9	14-16	boom met kluit	8
		totaal	170			

Tabel 2: soorten, aantallen, maten en plantafstanden van de aan te planten bomen

Inrichting

- + De bomen in de rijen staan op een onderlinge afstand van 6 meter
- + In de groepjes linde hebben de bomen een onderlinge afstand van 8 tot 10 meter
- + De bomen worden bij voorkeur geplant in de maand december. Is die niet mogelijk, kan uitgeweken worden naar de maand januari.
- + Geleverde bomen worden zo snel mogelijk geplant, zo nodig afgedekt of ingekuild
- + De bomen worden geplant door een plantgat te maken dat niet dieper is dan 30 centimeter (vanwege archeologie), waarbij de boom even diep komt te staan als dat ze in de kwekerij stonden.
- + Bomen dienen (na aanplant) beschermd te worden tegen vraat door wild (boomwikkel).
- + Alle bomen worden voorzien van twee boombanden en boompalen

Beheermaatregelen

Het beheer van de bomen is de eerste jaren gericht op zeker stellen dat de beplanting slaagt. De beplanting is geslaagd als 100% van de aangeplante bomen de eerste jaren heeft overleefd. De beheerwerkzaamheden bestaan uit:

- + Het vervangen van dode en/of slecht vitale bomen.
- + Het controleren en zo nodig repareren/ vervangen van boompalen en boombanden.
- + Snoei, waarbij nooit meer dan 15% van de kroon wordt weggenomen. Snoei is gericht op de ontwikkeling van bomen met stabiele kronen. Snoei vindt plaats naar behoefte en niet vaker dan eens in de drie jaar. Na het snoeien beslaat de blijvende kroon altijd minimaal tweederde deel van de totale lengte van de boom.
- + Na circa 5 jaar kunnen de boompalen verwijderd worden.

Struweel

Binnen het ontwerp komen 22 struwelen voor. Binnen 18 ervan bevinden zich ook boomrijen. Elk struweel bestaat uit slechts één struiksoort, op 5 stuks na die vanwege de grootte uit twee soorten bestaan. Deze soorten worden niet onderling gemengd maar in twee grote groepen aangeplant. Plantafstanden, aantallen en aanplantmaten per soort zijn te vinden in tabel 3. Specificaties van soorten en aantallen per plantvak zijn weergegeven in bijlage 2.

	ned. Naam	lat. Naam	aantal	minimale maat	type	plantafstand (m)	
bomen	tamme kastanje	Castanea sativa	27	14-16	boom met kluit	6	
	gewone walnoot	Juglans regia	39	14-16	boom met kluit	6	
	appel	Malus domestica	37	14-16	boom met kluit	6	
	zoete kers	Prunus avium	30	14-16	boom met kluit	6	
	gewone peer	Pyrus communis	28	14-16	boom met kluit	6	
	winterlinde	Tilia cordata	9	14-16	boom met kluit	8	
			totaal	170			
	ned. Naam	lat. Naam	aantal	minimale maat	type	plantafstand (m)	
struiken	sleedoorn	Prunus spinosa	140	80-120	wortelgoed	1,5x1,5	
	hazelaar	Corylus avellana	145	80-120	wortelgoed	2x2	
	mispel	Mespilus germanica	95	80-120	wortelgoed	2x2	
	gewone vlier	Sambucus nigra	115	80-120	wortelgoed	2x2	
	zwarte bes	Ribes nigrum	110	40-60 3-5 tak	wortelgoed	1,5x1,5	
	kruisbes	Ribes uva-crispa	125	40-60 3-5 tak	wortelgoed	1,5x1,5	
	aalbes	Ribes rubrum	135	40-60 3-5 tak	wortelgoed	1,5x1,5	
	framboos	Rubus idaeus	170	40-60 3-5 tak	wortelgoed	1,5x1,5	
	gewone braam	Rubus fruticosus	120	40-60 3-5 tak	wortelgoed	1,5x1,5	
	meidoorn	Crataegus monogyna	400	40-60	wortelgoed	0,75x0,75	
			totaal	1555			

Tabel 3: soorten, aantallen, maten en plantafstanden van het aan te planten struweel

Inrichtingsmaatregelen

- + Als voorbereiding op het planten van de struwelen worden de plantvakken gefreesd en zo nodig geploegd of gespit.
- + Na de grondbewerking wordt witte klaver ingezaaid met als doel de concurrentiekracht van grassen en kruiden in de eerste jaren te beperken en de slagingskans van de beplanting te vergroten.
- + De struiken worden bij voorkeur geplant in de maand december. Is die niet mogelijk, kan uitgeweken worden naar de maand januari.
- + Geleverde struiken worden direct na levering ingekuuld.
- + De bomen worden geplant door een plantgat te graven met de spade dat niet dieper is dan 30 centimeter (vanwege archeologie), waarbij de struiken even diep komt te staan als dat ze in de kwekerij stonden.
- + Er wordt geplant in wildverband. De kleinere struiken hebben een plantafstand van 1,5 m. De grotere struiken worden op 2 m afstand van elkaar geplant, zie tabel 3.
- + Rond de bomen dient een zone van 2 m vanaf de stam vrijgehouden te worden van beplanting.
- + De plantvakken worden buiten het begrazingsgebied gehouden. De afstand tot het raster is 1,5m.

Beheermaatregelen

Het beheer van het struweel is de eerste jaren gericht op het zeker stellen dat de beplanting slaagt. De beplanting is geslaagd als 90% tot 100% van de aangeplante struiken de eerste jaren heeft overleefd. De werkzaamheden bestaan uit:

- + Het vervangen van dode exemplaren als het slagingspercentage lager is dan 90%.
- + Het met de bosmaaier maaien van hoge kruiden als deze hoger zijn dan de aanplant en dusdanig dicht staan dat ze de beplanting kunnen verstikken.
- + Na vier jaar kan worden vastgesteld of de beplanting geslaagd is.
- + Het struweel wordt beheerd gericht op een goede productie van vruchten. Afhankelijk van de soort kan het struweel periodiek worden afgezet of gesnoeid. Vrijkomend materiaal wordt op rillen tussen de planten gelegd.

- + Er dient haaks op de bomenrijen altijd 4 m tot rasters/erfranden vrij gehouden te worden van beplanting zodat beheer gemakkelijk plaats kan vinden.

In onderstaande tabellen zijn de maatregelen overzichtelijk weergegeven.

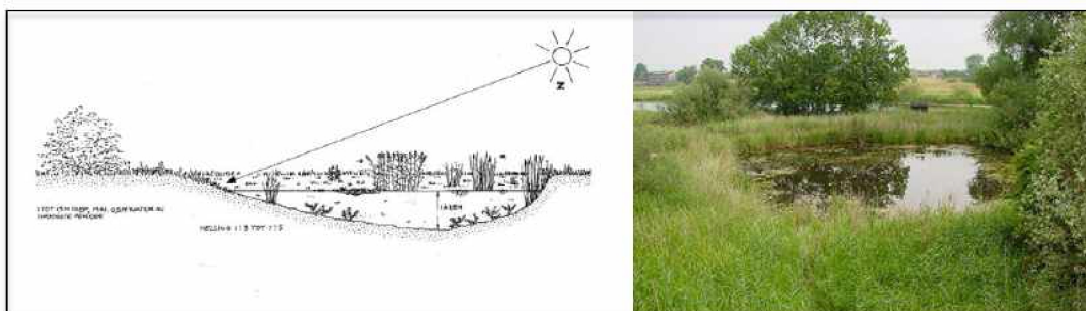
Maatregel	Wanneer uitvoeren	Toelichting
Inboeten	Jaarlijks indien meer dan 10% van het totaal aantal struiken per locatie uit is gevallen.	+ Uitgevallen struiken worden vervangen door struiken van gelijke soort, met een minimale maat van 40-60.
Verwijderen ongewenste kruidenvegetatie (onkruidbestrijding)	Jaarlijks indien struiken worden belemmerd door ongewenste soorten.	+ Struiken ondervinden pas hinder van onkruid indien het onkruid hoger is dan de betreffende struiken. + Onkruid wordt met een bosmaaier verwijderd zonder de aanwezige beplanting te beschadigen.
Bestrijden ongewenste bomen en struiken	4 jaar na aanplant indien: + het te ontwikkelen streefbeeld wordt belemmerd door grote aantallen spontaan gevestigde (ongewenste) boom- en struikvormers + zich niet inheemse boom- of struiksoorten hebben gevestigd.	+ Ongewenste soorten betreft invasieve exoten, boomvormers en Amerikaanse vogelkers.

Tabel 4 Maatregelen ontwikkelingsbeheer struweel

Maatregel	jan	feb	mrt	apr	mei	juni	juli	aug	sept	okt	nov	dec
Bestrijden ongewenste soorten												
Onkruidbestrijding												
Inboeten												

Tabel 5. Periode maatregelen ontwikkelingsbeheer struweel

4.3.5 Poel

Figuur 8. Streefbeeld poel

Poelen zijn geïsoleerde stilstaande wateren, gevoed door grond- en/of regenwater. Ze liggen een groot deel van de dag in de zon en zijn ondiep, zodat het water goed opwarmt. De poelen zijn rijk aan algen en plankton en bieden plek voor de ontwikkeling van larven. De poelen liggen op een rustig gelegen plek en hebben flauwe taluds. Ze hebben met hun rijke vegetatie en aanwezigheid van dood hout en/of plantenresten een functie als voortplantings- en winterbiotoop voor amfibieën en insecten. Tevens vormen de poelen foerageer- en drinkgelegenheid voor vogels en zoogdieren. Grote (roof)vissen zijn niet aanwezig in de poel. Zie figuur 8 voor een streefbeeld van een poel. Dwarsprofielen zijn weergegeven in figuur 9.

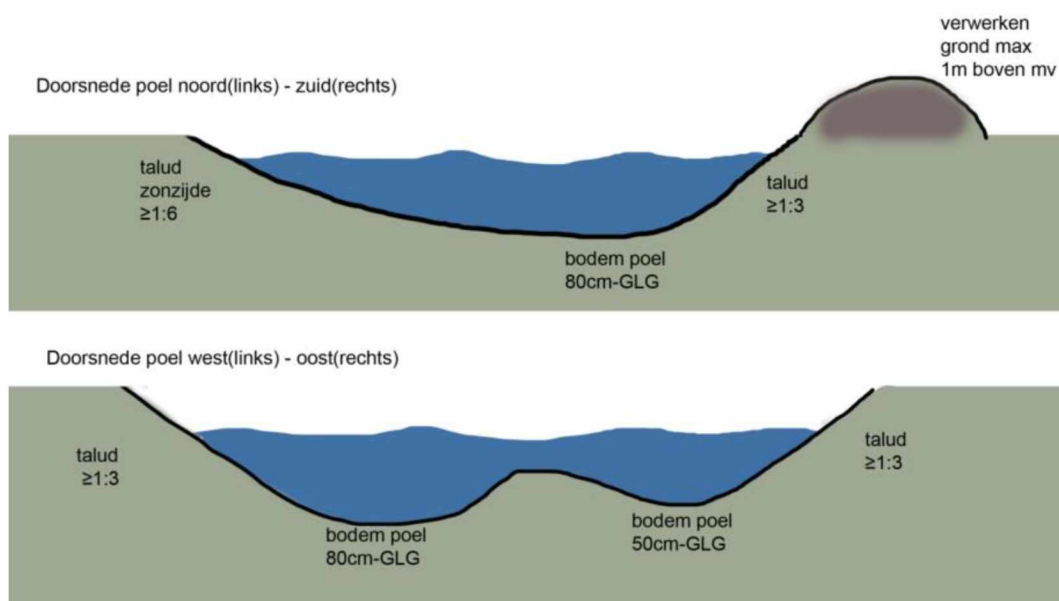
Eisen

- + Poel ligt in open terrein (minstens 50% van de dag in de zon, geen bladinvall)
- + De poel heeft een grillige oeverlijn
- + Wateroppervlak heeft een doorsnede van 20-30m.

Inrichting

- + Voor vorm en locatie zie inrichtingsplan in bijlage 1. De poel heeft een minimale oppervlakte van 200m².
- + Talud zonzijde(noordkant) minimaal 1:6 of flauwer
- + Talud overige zijden minimaal 1:2 of flauwer
- + Bodem poel tussen 50 cm en 80 cm onder de GLG op enkele plekken minder diep (zie dwarsdoorsnedes)
- + Poel heeft tot eind augustus water, hij mag incidenteel (eens per 3-5 jaar) droogvallen in de nazomer

Vrijgekomen grond wordt afgevoerd uit het terrein..

Figuur 8. Doorsneden poel

Beheermaatregelen

- + 1-2 keer per jaar gefaseerd maaien 50% (oostelijke of westelijke helft) en vrijkomend materiaal na drie dagen afvoeren (september/oktober)
- + 1x per jaar Houtopschot verwijderen en op rillen leggen (december/januari)
- + 1x per 10 jaar 50% (oostelijke of westelijke helft) opschonen en materiaal afvoeren
- + 1x per jaar controleren op en indien aanwezig verwijderen van invasieve exoten

4.3.6 Wandelpad

Binnen het plangebied worden een wandelpaden gerealiseerd. Deze wandelpaden zijn 'graspaden'. Het gras wordt ter plaatse van het pad wat korter en vaker gemaaid.

Eisen

- + De paden dienen te allen tijde openbaar toegankelijk te zijn.
- + De strook die als pad wordt ingericht en beheerd is 3 meter breed.

Inrichting

- + De wandelpaden waar op het moment voor de inrichting grasland is, worden niet meer bewerkt, dus ook niet na twee jaar ingezaaid met een kruidenrijk mengsel.
- + De wandelpaden waar op het moment voor de inrichting akkerland is, worden op het eerste geschikte moment ingezaaid met een kruidenrijk graslandmengsel; Kruidenrijk graslandmengsel (mengsel B141) van Biodivers, of vergelijkbaar.

Beheermaatregelen

- + Het gras op de paden wordt zo vaak als nodig gemaaid. Het gras op de paden mag maximaal 8 cm lang zijn. De strook waar dit voor geldt is 1,60 meter breed, zodat recreanten naast elkaar kunnen lopen.

- + Insporing op de strook van 3 meter is niet toegestaan. De wandelpaden zijn in principe geen paden voor landbouwvoertuigen.
- + Er staan geen plassen in het pad. Eventuele gaten worden direct gedicht.
- + Er bevinden zich geen gevaarlijke objecten zoals diepe gaten of dood hout op, boven of naast de wandelpaden.

4.3.7 Rasters en vangkralen

Er zijn drie delen kruiden- en faunarijk grasland waar ook begraasd wordt. Hier dient een raster geplaatst te worden. Ook worden bomen in het begrazingsgebied beschermd door rasters, zie kaart in bijlage 1.

Er komt in totaal ca. 3.340m raster:

- + Rond gebied 1 (figuur 6) is dat ca. 760m
- + Rond gebied 2 ca. 750m
- + Rond gebied 3 ca. 1.630m (hier worden de bomen en struiken uitgerasterd)
- + Overig raster (2x60 m en 3x 25m) komt rond de lindes in het begrazingsgebied.

In zowel het noordelijk deel als het zuidelijk deel wordt een vangkraal geplaatst. De kraal bestaat uit eiken palen en eiken planken en wordt uitgezonderd de ingang omgeven door meidoornstruweel.

Inrichting

- + Het raster is, afhankelijk van de wens van de voor begrazing verantwoordelijke, een 3 of 4-draads raster.
- + Het draadraster bestaat uit palen van onbehandeld Europees hardhout met een minimale diameter van 12cm, die op een afstand van 3 meter uit elkaar worden geplaatst. De draden zijn prikkeldraden van goede kwaliteit (high tensile) en hebben een onderlinge afstand van maximaal 30cm. Het raster (bovenste draad) is minimaal 1,0m en maximaal 1,20m hoog.
- + De vangkralen worden opgebouwd uit eikenhout. De palen zijn 15 bij 15 cm dik, de planken zijn 20cm breed en 5cm dik. De palen staan circa 2 meter uit elkaar. De bovenkant van de bovenste plank is 1,60 meter boven maaiveld. Er zijn 4 planken met steeds 20 cm tussenruimte.
- + Aan de buitenzijde van de vangkralen (uitgezonderd de ingang) wordt meidoorn geplant. De meidoorns komen op 30cm van de kraal te staan en moeten op termijn de kraag uit het zicht houden.

Beheermaatregelen

- + Het raster (draad en palen) worden minimaal 1x per 2 maanden gecontroleerd en zo nodig hersteld.
- + De kraal wordt regelmatig gecontroleerd en wanneer nodig hersteld.
- + De meidoorn wordt als knip- en scheerheg beheerd. Het beheer vindt minimaal eens per 2 jaar plaats in de periode 15 juni tot 1 maart. Vrijkomend snoeimateriaal wordt uit het terrein afgevoerd.

5 Planning

De werkzaamheden die nodig zijn om het terrein in te richten starten nadat de GOB aanvraag is beschikt en de juiste vergunningen en eventuele ontheffingen beschikbaar zijn. De beoogde periode van inrichting start voorjaar 2023.

Onderstaand is de planning weergegeven. Natuurlijk kan de planning worden aangepast als bepaalde zaken, zoals het verkrijgen van vergunningen in de tijd tegenvallen. Het is wel de intentie dat zaken die door kunnen lopen dan ook gewoon volgens planning worden uitgevoerd.

Afstemmen en afronden projectplan	november 2022
Overleg Waterschap	juli 2022
Indienen aanvraag GOB	november 2022
Aanvragen vergunningen	december 2022 – oktober 2023
Reserveren plantsoen	januari 2023
Verwerven maaisel vochtig hooiland	februari 2023
Vorbereiden aanbesteding grondwerk	januari 2023
Beschikking aanvraag	januari 2023
Tekenen overeenkomsten	januari 2023
Vestigen kwalitatieve verplichting(en)	januari 2023
Uitzetten werkzaamheden in terrein	juni 2023
Start grondwerk	juni 2023
Einde grondwerk	juli 2023
Inzaaien	augustus 2023
Aanleg beplanting	december 2023
Plaatsen rasters en vangkralen	september 2023
Inrichting gereed	februari 2024
Oplevering inrichting	maart 2024
Administratieve afsluiting inrichting project	april 2024

6 Begroting

In de begroting wordt enerzijds gekeken naar de waardedaling van de gronden en anderzijds naar de inrichtingskosten. Bij dat laatste is zowel aandacht voor de daadwerkelijke begroting van de inrichtingsmaatregelen, als de subsidiabele kosten.

6.1 Subsidie

Subsidie waardedaling

De subsidie voor de waardedaling van de grond wordt gebaseerd op een actuele taxatie. De onderstaande prijzen zijn gebaseerd op een oudere taxatie van de gronden. De exacte waarde en subsidie dient later vastgesteld te worden. Om deze reden wordt meer subsidie aangevraagd.

Perceel MHZ00 E 768 (totale oppervlakte 9,9190 ha)							
oppervlakte	waarde/ha	waarde totaal	beheertype	NNB/ONNB	Rijksdeel / Prov. Deel	% functiewijziging	waardedaling
2,8000	€ 5.1.2.e	€ 5.1.2.e	vochtig hooiland	NNB	Rijksdeel	85	€ 5.1.2.e
			verwervingskosten 4,25%	NNB	Rijksdeel		€ 5.1.2.e
7,1190	€ 5.1.2.e	€ 5.1.2.e	Kruiden- en faunarijk grasland	ONNB	Provinciaal deel	50	€ 5.1.2.e
			verwervingskosten 2,5%	ONNB	Provinciaal deel		€ 5.1.2.e
9,9190		€ 5.1.2.e					€ 5.1.2.e
5.1.2.e							
5.1.2.e	5.1.2.e	5.1.2.e	5.1.2.e	5.1.2.e	5.1.2.e	5.1.2.e	5.1.2.e
5.1.2.e	5.1.2.e	5.1.2.e		5.1.2.e	5.1.2.e	5.1.2.e	5.1.2.e
5.1.2.e	5.1.2.e	5.1.2.e		5.1.2.e	5.1.2.e	5.1.2.e	5.1.2.e
5.1.2.e							
5.1.2.e		5.1.2.e					5.1.2.e
Totaal 2 percelen							
							€ 5.1.2.e

Subsidie inrichtingsmaatregelen

De subsidie voor de inrichtingskosten is gebaseerd op lumpsumbedragen die 50% bedragen van de normkosten voor de inrichting.

Perceel MHZ00 E 768 (totale oppervlakte 9,9190 ha)							
oppervlakte	norm inrichtingskosten	waarde totaal	beheertype	NNB/ONNB	Rijksdeel / Prov. Deel	lupsum per ha (50%)	Inrichtingssubsidie
2,8000	€ 5.1.2.e	€ 5.1.2.e	vochtig hooiland	NNB	Rijksdeel	€ 5.1.2.e	€ 5.1.2.e
7,1190	€ 5.1.2.e	€ 5.1.2.e	Kruiden- en faunarijk grasland	ONNB	Provinciaal deel	€ 5.1.2.e	€ 5.1.2.e
9,9190		€ 5.1.2.e					€ 5.1.2.e
5.1.2.e							
5.1.2.e	5.1.2.e	5.1.2.e	5.1.2.e	5.1.2.e	5.1.2.e	5.1.2.e	5.1.2.e
5.1.2.e	5.1.2.e	5.1.2.e		5.1.2.e	5.1.2.e	5.1.2.e	5.1.2.e
5.1.2.e	5.1.2.e	5.1.2.e		5.1.2.e	5.1.2.e	5.1.2.e	5.1.2.e
5.1.2.e							
5.1.2.e		5.1.2.e					5.1.2.e
Totaal 2 percelen (inclusief BTW)							
							5.1.2.e

6.2 Daadwerkelijke inrichtingskosten

De inrichtingskosten zijn, mede als gevolg van de noodzaak bij het vochtig hooiland een deel van de bouwvoor af te graven, een stuk hoger dan het beschikbare subsidiebedrag voor inrichting. In onderstaand overzicht is de begroting van de inrichtingskosten weergegeven. Het tekort van circa 5.1.2.e zal gedekt worden vanuit beschikbare middelen voor natuur van de gemeente. Zo wordt direct (een deel van) de verplichting van de gemeente om 50% van de inkomsten uit de verkochte grond en/of functiewijziging te investeren in groene doelen.

Werkzaamheden	aantal	eenheid	norm	totaal
Kruiden- en faunarijk grasland				
Lumpsum				€ 5.1.2.e
Vochtig hooiland				
vergunningen	1	stuk	€ 5.1.2.e	€ 5.1.2.e
bodemonderzoek	1	stuk	€ 5.1.2.e	€ 5.1.2.e
ontgraven	9700	m3	€ 5.1.2.e	€ 5.1.2.e
hooi kopen en verspreiden		stelpost		€ 5.1.2.e
Rasters en poorten				
veekerende raster	3340	meter	€ 5.1.2.e	€ 5.1.2.e
poorten en kralen		stelpost		€ 5.1.2.e
Beplanting				
grondbewerking		stelpost		€ 5.1.2.e
plantmateriaal bomen	170		€ 5.1.2.e	€ 5.1.2.e
plantmateriaal struiken	1555		€ 5.1.2.e	€ 5.1.2.e
boompalen en banden	170		€ 5.1.2.e	€
planten bomen	170		€ 5.1.2.e	€ 5.1.2.e
planten struiken	1555		€ 5.1.2.e	€ 5.1.2.e
Subtotaal				€ 5.1.2.e
Onvoorzien 5%				€ 5.1.2.e
Directievoering 5%				€ 5.1.2.e
Totaal exclusief BTW				€ 5.1.2.e
BTW 21%				€ 5.1.2.e
Totaal inrichtingskosten				€ 5.1.2.e

7 Risico's

Er zijn diverse risico's aan het inrichtingsproject verbonden:

Op de uitvoering

De gemeente is een politieke organisatie. De daadwerkelijke uitvoering kan onderdeel worden van politieke discussie. In de voorbereiding is hier echter rekening mee gehouden en lijken er op het eerste gezicht geen belemmeringen te zijn voor het gemeentebestuur om de plannen te accorderen en de benodigde overeenkomsten te tekenen.

Natuurkwaliteit

Het risico bestaat dat de kwaliteit van de natuur zich niet goed ontwikkelt. De gemeente en de 5.1.2.e 5.1.2.e staan voor goede natuurkwaliteit. Het is het streven de biodiversiteit op een hoog peil te krijgen en te houden. Juist daarom wordt er tussen de 5.1.2.e 5.1.2.e en de gemeente een overeenkomst gemaakt die randvoorwaarden stelt aan het beheer.

Het gevaar bestaat de natuurkwaliteit van het vochtig hooiland zich niet zo ontwikkelt, zoals gewenst. De maatregelen: het afgraven van 20cm bouwvoor en het uitstrooien van hooi van een nabijgelegen goed ontwikkeld vochtig hooiland, scheppen de goede randvoorwaarden. Door niet te begrazen maar te maaien, wordt verpitruissing zo goed mogelijk voorkomen.

8 Communicatie

De omvorming van de landbouwgronden naar natuur en ondernemende natuur vindt plaats binnen de Baronie Cranendonck. Binnen dit gebied vinden meer ontwikkelingen plaats, die door de gemeente uitgebreid worden gecommuniceerd, onder andere via een speciale ruimte op de gemeentewebsite www.cranendonck.nl/gebiedsontwikkeling-baronie-van-cranendonck.

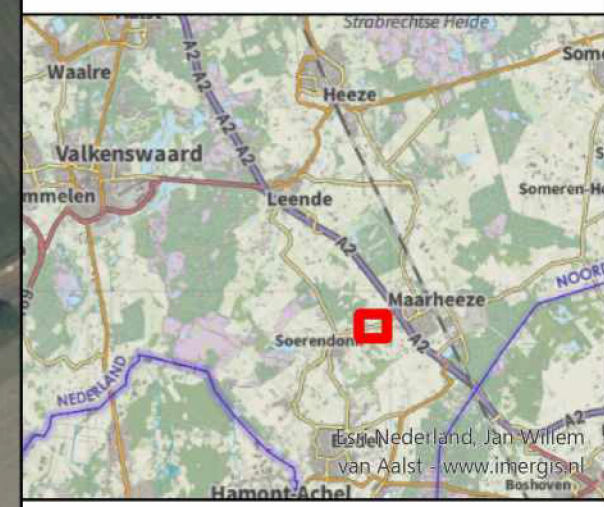
De natuurontwikkeling is onderdeel van een groter gebiedsproces. Binnen dit proces wordt al jaren met de omgeving gecommuniceerd, onder andere binnen een klankbordgroep. Speciaal voor deze ontwikkeling zullen minimaal de volgende middelen worden ingezet:

- + 2 artikelen in de plaatselijke krant
- + 2 excursies; een voor inrichting en eentje na inrichting

**Gemeente Cranendonck
Baronie Cranendonck**
Inrichtingsplan

Schaal: 1:2.800
 formaat: A3
 datum: 08-07-2020
 Vervaardigd door: Staro Natuur en Buitengebied

- Legenda**
- drinklocatie vee
 - appel
 - peer
 - tamme kastanje
 - walnoot
 - winterlinde
 - zoete kers
 - struikvormers
 - kruiden- en faunarijkgasland
 - poel
 - talud poel
 - vochtig hooiland
 - wandelpad
 - ▨ zone beekherstel Bulder Aa
 - ▨ meidoornhaag
 - vangkraal
 - zichtlijn richting kasteel
 - ▨ olieleiding
 - ▨ rioolleiding
 - ▨ Brabant Water

0 30 60 120 180 Meter

Esri Nederland, Jan Willem van Aalst - www.imergis.nl; Esri Nederland, beeldmateriaal.nl

Staro Natuur en Buitengebied
 Lodderdijk 38a
 5421 XB Gemert
 tel: 0492 450161
 www.starobv.nl

Bijlage 2 Bepanting

afmeting plantvak	nr	ned naam	aantal	opmerking
n.v.t. b1				
		winterlinde	3	
			totaal	3
n.v.t. b2				
		winterlinde	1	
			totaal	1
n.v.t. b3				
		winterlinde	3	
			totaal	3
n.v.t. b4				
		gewone walnoot	39	
			39	
n.v.t. b5				
		winterlinde	1	
			1	
n.v.t. b6				
		winterlinde	1	
			totaal	1

afmeting plantvak	nr	ned naam	aantal	opmerking
st1a				
3x40		gewone vlier	30	bomen worden meegenomen bij b4
		totaal	30	
st1b				
3x40		gewone braam	55	bomen worden meegenomen bij b4
		totaal	55	
st1c				
3x40		hazelaar	30	bomen worden meegenomen bij b4
		totaal	30	
st2				
3x55		gewone peer	10	
		framboos	75	
		totaal	85	
st3				
3x45		tamme kastanje	7	
		aalbes	60	
		totaal	67	
st4				
3x66	noord	appel	12	
		mispel	20	
		kruisbes	55	
3x31	midden	appel	6	
		zwarte bes	40	
3x8	zuid	appel	2	
		zwarte bes	10	
		totaal	145	
st5				
3x20		zoete kers	4	
		mispel	15	
		totaal	19	
st6				
3x30		zoete kers	5	
		sleedoom	40	
		totaal	45	
st7				
3x35		gewone peer	6	
		hazelaar	25	
		totaal	31	
st8				
3x47		tamme kastanje	8	
		gewone braam	65	
		totaal	73	
st9a				
3x60		zoete kers	10	
		gewone vlier	45	
		totaal	55	
st9b				
3x55		appel	9	
		aalbes	75	
		totaal	84	
st10a				
3x70		gewone peer	12	
		framboos	95	
		totaal	107	
st10b				
3x60		zoete kers	11	
		hazelaar	50	
		totaal	61	

st11a			
3x55		hazelaar	40
		totaal	40
st11b			
3x50		gewone vlier	40
		totaal	40
st11c			
3x75		sleedoorn	100
		totaal	100
st11d			
3x80		mispel	60
		totaal	60
st12a			
3x45		appel	8
		zwarte bes	60
		totaal	68
st12b			
3x50		tamme kastanje	12
		kruisbes	70
		totaal	82
vangkralen			
		eenstijlige meidoorn	400
			400
			1677